

ren op toen hij van een van de hoofdamttenaren van Binnenlandse Zaken vernomen had, dat Beel een verstandige man was die de moed had om moeilijke beslissingen te nemen – 'toen hebben we', vertelde Drees ons later, 'Beel dus toch maar gevraagd. Ik heb er nooit spijt van gehad.'¹

De dertien bewindslieden die voor het eerst optraden, werden op 23 juni door de koningin beëdigd.²

Drie dagen later kwam het nieuwe kabinet voor het eerst bijeen in het pand Plein 1813, no. 4, de vroegere Japanse legatie, waar Schermerhorn met zijn staf was neergestreken. Liefstinck vroeg een vetorecht voor alle departementale uitgaven – daarmee ging hij volgens Schermerhorn te ver. Deze zette het door hem bedachte systeem van de vier ministeriële Raden uiteen en zei dat, als het kabinet op advies van een van die Raden tot bepaalde uitgaven had besloten, het Liefstincks taak was om voor het geld te zorgen. '*I think this was a very good beginning for Schermerhorn*', dicteerde de Booy later aan zijn Engelse secretaresse.³ 's Avonds bood het nieuwe kabinet Gerbrandy een afscheidsdiner aan. Gerbrandy zei er in een toespraak, '*that*', zo gaf de Booy zijn woorden weer,

'when he thinks back over the past five years he can remember many incidents but cannot really remember what he did himself and that he has come to the conclusion that he never did very much himself but that the people who worked with him did all the work and that he remembers very many outstanding things which they did.'

'I believe', voegde de Booy hieraan toe, '*that he really is so modest and unassuming that he meant what he said.'*⁴

★

Zo min als wij in dit deel een volledige politieke geschiedenis schrijven van Nederland in de periode '45-'85, zo min willen wij in dit hoofdstuk zulk een geschiedenis schrijven van het ene jaar dat verliep tussen de bevrijding en de eerste naoorlogse algemene verkiezingen.⁵ Ons komt het er op aan het herstel van de tijdens de bezetting opgeheven parlementaire democratie te schetsen. Tijdens dat herstel werd begonnen aan

¹ Drees, 6 jan. 1961. ² Curieus is dat Liefstinck al op de 18de een besluit had uitgevaardigd op het gebied van het herstel van oorlogsschade. ³ De Booy: Dagboek, 26 juni 1945. ⁴ A.v. ⁵ Zulk een geschiedenis bestaat reeds in de vorm van het werk van prof. mr. F. J. F. M. Duynstee en dr. J. Bosmans: *Het kabinet Schermerhorn-*